Keskuskauppakamari
Lausunto sivistysvaliokunnalle
HE 133/2025 vp
15.10.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Keskuskauppakamari kiittää sivistysvaliokuntaa pyynnöstä antaa asiantuntijalausunto lakiesityksestä valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyvistä laeista. Keskuskauppakamari kiinnittää lausunnossaan erityisesti huomiota § 22 c sisältöön ja rajauksiin.

Pykälässä 22 c säädetään osaamistietovarantoon vapaaehtoisesti tallennettavasta koulutustarjonnasta. Kyse olisi siis koulutustarjonnasta, jota mm. opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus saisivat halutessaan tallentaa tietovarantoon. Pykälässä tarkoitetun koulutustarjonnan tallentamiseen ei kuitenkaan olisi velvoitetta.

Mahdollisuus koulutustarjonnan tallentamiseen on varattu esimerkiksi korkeakoulujen täydennyskoulutuksille, vapaan sivistystyön osaamismerkkien tarjonnalle ja jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen rahoittamalle tarjonnalle, sekä muille julkisesti rahoitettua koulutusta järjestäville tahoille.

Keskuskauppakamari katsoo, ettei ole tarkoituksenmukaista rajata näin tiukasti vapaaehtoisesti tallennettavaa koulutustarjontaa vain opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja niiden yhtiöiden koulutuspalveluihin ja julkisesti rahoitettuun jatkuvan oppimisen tarjontaan. Hallitusohjelman mukaan hallitus lisää jatkuvan oppimisen tarjonnan markkinalähtöisyyttä ja poistaa esteitä yksityisen rahoituksen kasvattamiselta. Esityksessä ei perustella miksi yksityiset koulutuksen tarjoajat on jätetty pois tietovarannosta. On epäselvää, miksi hallituksen tavoitteena on kehittää verkkopalvelu, jossa oppijalle suositellaan ainoastaan julkisesti rahoitettuja koulutusmahdollisuuksia. Kun palvelun on tarkoitus edistää jatkuvaa oppimista läpi elämän, niin päätös vaikuttaa suosivan julkista koulutuksen tarjoajaa enemmän kuin itse oppijaa.

Keskuskauppakamari huomauttaa, että jo nyt suomalaisilla koulutusmarkkinoilla toimii yksityisesti rahoitettuja oppilaitoksia kuten Helsingin seudun kauppakamarin omistama HELBUS, jossa voi suorittaa esimerkiksi suomalaisessa yrityselämässä erittäin tunnistettuja ja arvostettuja MBA-tutkintoja. Lisäksi Suomessa toimii useita yksityisomisteisia koulutus- ja tapahtumataloja, jotka vahvistavat suomalaista työelämä- ja ammattiosaamista ja edistävät yksilöiden mahdollisuuksia kehittää osaamistaan tutkintoa lyhyempien kokonaisuuksien kautta.

Lisäksi esimerkiksi kauppakamareiden järjestämät Hyväksytysti hallituksen jäsen -koulutukset tai LKV-, LVV- ja AKA-kokeet ovat esimerkki vakiintuneista osaamisen kehittämisen ja tunnistamisen välineistä, joista on muodostunut tärkeä osa tiettyjen alojen jatkuvaa oppimista ja opitun tunnistamista. Olisi perusteltua ja luontevaa, että esimerkiksi kiinteistönvälitysalasta kiinnostuneille löytyisi jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kautta nämä etenemisen ja pätevöitymisen vaihtoehdot, jotka ovat olennaisia alan tehtäviin auktorisoitumisen kannalta. Tallentamisen tulisi olla silti vapaaehtoista.

Keskuskauppakamari esittää, että sivistysvaliokunta ottaisi mietinnössään kantaa yksityisen koulutustarjonnan huomioimisesta osana digitaalista palvelukokonaisuutta, sekä laajemmin osana suomalaisen jatkuvan oppimisen kentän jäsentämistä.

Lisätietoja: Suvi Pulkkinen, johtava asiantuntija, p. 050 404 1810, suvi.pulkkinen@chamber.fi, Keskuskauppakamari